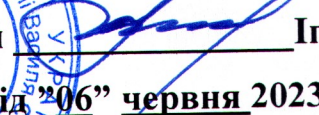

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

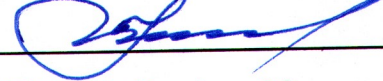
ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (УКРАЇНСЬКА МОВА)»

третього (освітньо-наукового) рівня
за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Освітня кваліфікація: Доктор філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради Ігор ЦЕПЕНДА
(протокол № 05 від "06" червня 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з
"01" вересня 2023 р.

Ректор Ігор ЦЕПЕНДА
(наказ № 47/06-01-С від "08" червня 2023 р.)

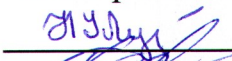

Івано-Франківськ 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми
«Середня освіта (українська мова)»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
(за предметними спеціальностями)

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньо-наукової програми Анна СТРУК

Члени робочої групи:

 Надія ЛУЦАН
 Світлана ВЕРБЕЩУК
 Наталя БОЙЧУК

ВНЕСЕНО:

Кафедрою початкової освіти

Протокол № 5 від «11» травня 2023 р.

Завідувач кафедри початкової освіти РУСЛАНА РОМАНИШИН

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Педагогічного факультету

Протокол № 10 від «24» травня 2023 р.

Голова вченої ради Оксана КОНДУР

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора №05 від «06» червня 2023

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

«01» вересня 2023 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма «Середня освіта (українська мова)» з підготовки здобувачів ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена в 2023 р., відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та 8 рівню Національної рамки кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України № 1341 від 23.11. 2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами, внесеними згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 509 від 12.06. 2019 р.), затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 05 від 06.06.2023р.), надано чинності наказом ректора № 47/06-01-С від 08 червня 2023 р. та введено в дію з 01 вересня 2023 року.

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

Струк Анна Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Луцан Надія Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Вербещук Світлана Василівна – кандидат педагогічних наук, викладач кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Бойчук Наталя Романівна – аспірант четвертого року навчання спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Омельчук Сергій Аркадійович - доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Херсонського державного університету;

Караман Станіслав Олександрович – доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови Київського університету імені Бориса Грінченка;

Рудюк Тетяна Вікторівна - доктор педагогічних наук, професор кафедри української мови, методики її навчання та перекладу Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

1. Профіль освітньо-наукової програми

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, педагогічний факультет кафедра початкової світи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії Кваліфікація: доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Офіційна назва освітньої програми	«Середня освіта (українська мова)»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний ступінь, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання - 4 роки
Наявність акредитації	Акредитується вперше
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність вищої освіти ступеня «магістр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/doktor-filosofii/014-serednia-osvita-ukrainska-mova/
2. Мета освітньої програми	
Метою освітньо-наукової програми є підготовка висококваліфікованого конкурентоспроможного, інтегрованого у світовий науково-освітній простір фахівця у галузі лінгводидактики, здатного самостійно розв'язувати комплексні проблеми науково-організаційного, дослідницько-інноваційного і прикладного характеру у напрямі розвитку української лінгводидактики та викладацької роботи.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) <i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> теорія й методологія наукових лінгводидактичних досліджень, сучасні досягнення та актуальні проблеми української лінгводидактики, зміст і форми шкільної мовної освіти. <i>Цілі навчання:</i> підготовка конкурентоспроможних фахівців у галузі теорії та методики навчання

	<p>української мови, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми, здійснювати власні наукові дослідження.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> концептуальні та методологічні знання науково-дослідного характеру в галузі освіти, лінгводидактики, методи і принципи застосування їх на практиці; розроблення й обґрунтування лінгводидактичних підходів, принципів, технологій; основи сучасної наукової комунікації.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> методи збору, обробки й аналізу інформації; загальнонаукові та спеціальні методи дослідження лінгводидактичних явищ; лінгводидактичний аналіз наукових джерел; методи математичної статистики; методи проектно-наукової та дослідно-експериментальної діяльності; методики інтегрування наукового знання, сучасні цифрові технології.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> мультимедійне обладнання, спеціалізовані інформаційні системи та програмне забезпечення; бібліотечні ресурси, зокрема електронні; апаратні засоби мережевої комунікації.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукову програму орієнтовано на підготовку науковців у галузі освіти (української лінгводидактики), створення нових технологій та/або методик викладання української мови, що матимуть практичне застосування.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Теоретична підготовка та здійснення наукового дослідження в галузі освіти, зокрема, методики навчання української мови. Освітньо-наукова програма спрямована на формування професійних компетентностей, необхідних для здійснення дослідницької, практичної та викладацької діяльності. <p><i>Ключові слова:</i> доктор філософії, лінгводидактика, вчений-лінгводидакт, українська мова, методологія дослідження, методика викладання, науково-педагогічна діяльність.</p>
Особливості програми	Наявність наукової складової, основним напрямом якої є дослідження сучасних технологій викладання і розробка нових ефективних методик навчання української мови за Концепцією НУШ, інших сучасних освітніх концепцій з використанням новітніх досягнень педагогічної науки, інноваційних освітніх та інформаційно-комунікативних технологій.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники можуть працювати на посадах, які визначені Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»:

	<p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2310.1 Професори та доценти</p> <p>2310.2 Асистенти</p> <p>2443.1 Наукові співробітники</p> <p>2351 Професіонали в галузі методів навчання</p>
Подальше навчання	<p>Можливість підвищувати кваліфікацію, брати участь в освітніх програмах, проєктах, дослідницьких грантах і стипендіях (у тому числі й за кордоном), що містять додаткові освітні компоненти.</p> <p>Продовжувати навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на засадах студентоцентрованого, компетентнісного, системного, діяльнісного, проблемно-орієнтованого, інноваційного підходів. Навчання здійснюється на основі поєднання науково-дослідної діяльності, апробації результатів наукових досліджень, науково-педагогічної практики за допомогою традиційних та інноваційних форм і методів. Консультування та наставництво наукового керівника, провідних науково-педагогічних працівників під час експериментальної роботи в закладах освіти, підготовки тексту дисертації, публікацій, доповідей; науково-дослідна робота; кафедральні наукові семінари; проблемно-орієнтоване навчання; навчання через практику. Електронне навчання відбувається на таких платформах, як: Cisco Webex, Zoom, Meet, Moodle, Classroom та ін. Навчання закінчується підготовкою і поданням до захисту дисертаційної роботи.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю, захистів звіту педагогічної практики та дисертаційного дослідження. Аспіранти проходять щорічну атестацію на засіданнях кафедри та Вченої ради факультету, звітуючи про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи. Кінцевим результатом навчання аспірантів/здобувачів є: повне виконання освітньо-наукової програми; перелік опублікованих за результатами досліджень наукових праць, у тому числі в зарубіжних виданнях та таких, що індексуються у наукометричних базах даних; апробація результатів на наукових конференціях; належним чином оформлений рукопис дисертації та захист дисертації для отримання ступеня доктора філософії в галузі знань – 01</p>

	Освіта/Педагогіка, спеціальність – 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями).
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у галузі лінгводидактики, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК 02. Здатність працювати в міжнародному контексті, використовувати академічну українську та іноземну мови з метою презентації результатів наукових досліджень та оприлюднення їх державною, англійською та/або іншою іноземною мовою.</p> <p>ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 04. Здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей.</p> <p>ЗК 05. Здатність дотримуватись етики, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та викладацькій діяльності.</p> <p>ЗК 06. Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними в умовах обмеженого часу та ресурсів.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 01. Здатність до продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем у галузі лінгводидактики та/або дослідницько-інноваційної діяльності, а також до застосування сучасних методологій, методів та інструментів педагогічної та наукової діяльності за фахом.</p> <p>ФК 02. Здатність до філософської та наукової аргументації, володіння системним науковим світоглядом, соціальними навичками, необхідними для професійної діяльності, організації наукового дослідження та представлення його результатів.</p> <p>ФК 03. Здатність модифікувати, адаптувати та створювати нові методи і методики науково-дослідницької діяльності в галузі лінгводидактики середньої та вищої школи як в Україні, так і за кордоном.</p> <p>ФК 04. Здатність виконувати оригінальні дослідження з методики навчання української мови в різних типах освітніх закладів, зокрема середній і вищій школі, досягати наукових результатів та усно і письмово презентувати їх у публікаціях та інноваційних</p>

	<p>розробках.</p> <p>ФК 05. Здатність застосовувати сучасні методи та інструменти досліджень, цифрові засоби, ресурси і технології для провадження досліджень та створення інновацій у сфері лінгводидактики, а також в освітній діяльності.</p> <p>ФК 06. Здатність до застосування міждисциплінарного підходу для аналізу, інтерпретації та оцінювання в процесі дослідницької діяльності.</p> <p>ФК 07. Здатність здійснювати та організовувати науково-педагогічну діяльність в освітніх закладах з метою набуття професійного досвіду.</p> <p>ФК 08. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися впродовж життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.</p>
7. Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 01. Вільно оперує знаннями з методики викладання української мови та на межі предметних галузей; глибоко розуміє загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також методологію наукових досліджень; володіє дослідницькими навичками, методами і прийомами організації, прогнозування та планування результатів наукових пошуків, достатніми для застосування їх у власних наукових дослідженнях і здійсненні професійної (викладацької) діяльності; наявність потреби постійного вдосконалення професійних знань, умінь і навичок та педагогічної майстерності.</p> <p>ПРН 02. Вміє вільно презентувати та обговорювати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами, демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, кваліфіковано оприлюднювати результати досліджень та впровадження їх у наукових публікаціях, ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, в тому числі міжнародною, з дотриманням норм академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 03. Співвідносить культурні надбання свого та інших народів і його наукове трактування з метою реалізації теоретико-методологічного інструментарію лінгводидактичного пізнання.</p> <p>ПРН 04. Уміє обґрунтовано обирати й використовувати методи та інструменти наукових досліджень, які необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій у власному дослідженні, розширенні та переоцінці вже</p>

	<p>існуючих знань і професійної практики; ефективно взаємодіяти з науковою спільнотою, що сприяють оволодінню навичками Soft Skills (уміння розв'язувати складні проблеми, ефективно працювати в команді, приймати рішення, критично мислити), що підвищує конкурентоспроможність фахівця на сучасному ринку праці.</p> <p>ПРН 05. Розуміє теоретичні та практичні проблеми сучасної лінгводидактики, професійно застосовує навички пошуку й аналізу сучасного стану розвитку методики навчання української мови в середній та вищій школі, спираючись на попередні наукові надбання, демонструє значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, послідовну відданість розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах професійної та наукової діяльності.</p> <p>ПРН 06. Застосовує сучасні інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку та для критичного аналізу інформації, необхідної для здійснення власного наукового дослідження, здійснює концептуалізацію та реалізацію наукових проєктів, управління науковими проєктами, складення пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ПРН 07. Демонструє здатність організовувати освітній процес відповідно до завдань та принципів сучасної вищої освіти, до застосування міждисциплінарного підходу для аналізу, інтерпретації та оцінювання в процесі дослідницької діяльності.</p> <p>ПРН 08. Демонструє здатність до застосування сучасних методів організації науково-педагогічної діяльності в освітніх закладах та впроваджує інноваційні технології у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 09. Демонструє здатність до безперервного професійного й особистісного саморозвитку та самовдосконалення, навчання впродовж життя, брати відповідальність за результати власної професійної діяльності.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації освітньої складової освітньо-наукової програми, мають науковий ступінь та/або вчене звання, а також підтверджений рівень наукової і професійної активності, що відповідає вимогам ліцензійних умов.
Матеріально-технічне	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями. Наявність технічних

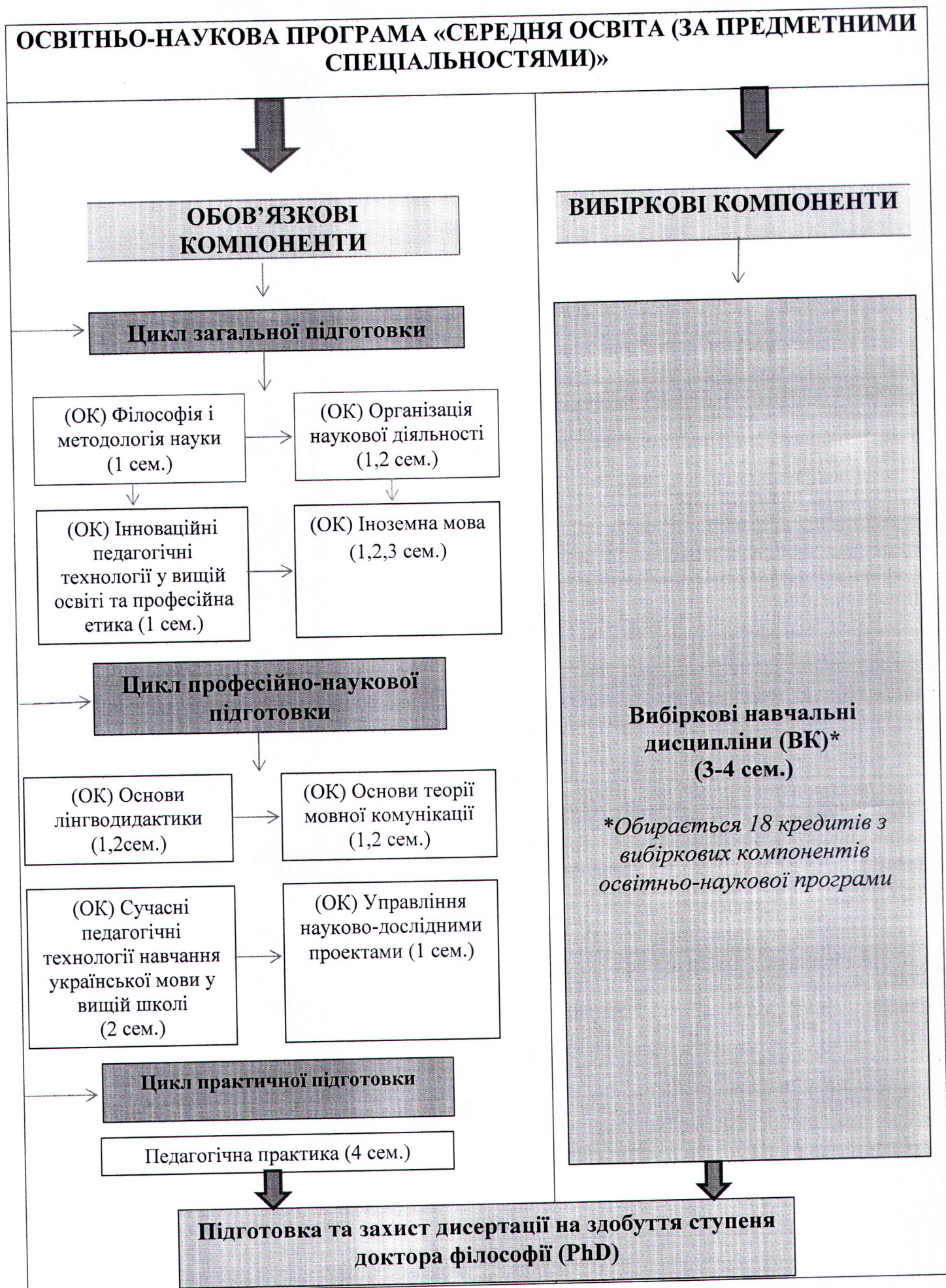
забезпечення	засобів (мультимедійне устаткування, комп'ютери), обладнання, приладів та інструментів (тематичні стенди, таблиці, дидактичні матеріали). Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура. Для підготовки аспірантів використовується обладнання Центру інноваційних технологій у рамках програми ЄС Еразимус+«Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних технологій викладання - МоPED» (№586098-EPP-1-2017-1-UAERPKA2-SVNE-JP), Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», Проектно-освітнього центру «Агенти змін» та ін.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає чинним нормам щодо підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем – доктор філософії (PhD). Онлайн-бібліотека, електронні навчально-методичні комплекси дисциплін, силабуси, методичні рекомендації та вказівки з вивчення дисциплін. Офіційний веб-сайт https://pnu.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двохсторонніх договорів про академічну мобільність між Прикарпатським національним університету імені Василя Стефаника та закладами вищої освіти, науковими установами України. Аспіранти мають змогу пройти онлайн-курси на платформах Prometheus, EdEra.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двохсторонніх договорів про міжнародну академічну мобільність між Прикарпатським національним університету імені Василя Стефаника та університетами країн-партнерів. Отримання досвіду міжнародної співпраці можливе через наукові стажування, візити до університетів ЄС (за програмами Еразмус+, Жан Моне).
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачено.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОНП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові навчальні дисципліни ОНП			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Іноземна мова	9	Залік/Екзамен
ОК 2	Організація наукової діяльності	6	Залік
ОК 3	Філософія і методологія науки	3	Екзамен
ОК 4	Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика	3	Залік
Цикл професійно-наукової підготовки			
ОК 5	Основи української лінгводидактики	6	Залік, Екзамен
ОК 6	Основи теорії мовної комунікації	6	Залік, Екзамен
ОК 7	Сучасні педагогічні технології навчання української мови у вищій школі	3	Екзамен
ОК 8	Управління науково-дослідними проектами	3	Залік
Цикл практичної підготовки			
ОК 9	Педагогічна практика	3	Залік
2. Вибіркові навчальні дисципліни			
ВК 10	Вибіркова дисципліна 1	3	Залік
ВК 11	Вибіркова дисципліна 2	3	Залік
ВК 12	Вибіркова дисципліна 3	3	Залік
ВК 13	Вибіркова дисципліна 4	3	Залік
ВК 14	Вибіркова дисципліна 5	3	Залік
ВК 15	Вибіркова дисципліна 6	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент			42
Загальний обсяг вибірових компонент			18
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			60

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів освітнього ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертаційної роботи.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним науковим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері освіти або на її межі з іншими спеціальностями, результати якого становлять оригінальний внесок у систему знань, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Робота доктора філософії подається до захисту у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації (без списку літератури і додатків) становить 6,5-9 авторських аркушів, оформлених відповідно до визначених вимог МОН України.

Дисертаційна робота не має містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації та інших видів академічної недоброчесності. Робота має відповідати іншим вимогам, встановленим законодавством.

Випускна атестація здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою «Середня освіта (українська мова)» затверджується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня доктор філософії, з отриманням кваліфікації – доктор філософії з галузі знань 01Освіта /Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями).

Гарант освітньо-наукової програми

Анна СТРУК

**4. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ
ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

Компонента	Програмні компетентності														
	Загальні компетентності						Фахові компетентності								
	Інтегрована	ЗК 01	ЗК 02	ЗК 03	ЗК 04	ЗК 05	ЗК 06	ФК 01	ФК 02	ФК 03	ФК 04	ФК 05	ФК 06	ФК 07	ФК 08
ОК1	+		+						+						+
ОК2	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ОК3	+	+			+				+						+
ОК4	+	+				+		+		+	+				+
ОК5	+			+		+		+		+	+			+	
ОК6	+					+		+		+	+			+	
ОК7	+					+		+		+	+			+	
ОК8	+		+	+	+		+					+			+
ОК9	+			+	+					+	+	+		+	+

Анна СТРУК

Гарант освітньо-наукової програми

**5. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМ
КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

Компонента	Програмні результати								
	ПРН 01	ПРН 02	ПРН 03	ПРН 04	ПРН 05	ПРН 06	ПРН 07	ПРН 08	ПРН 09
ОК1		+		+					+
ОК2	+		+	+		+			
ОК3	+		+						+
ОК4						+	+	+	
ОК5	+		+	+	+				+
ОК6	+	+		+	+				+
ОК7	+	+		+	+		+		+
ОК8		+				+		+	
ОК9				+	+		+	+	+

Анна СТРУК

Гарант освітньо-наукової програми